

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky - odvolací senát disciplinárneho súdu v zložení z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Stanislava Beňa, JUDr. Mariána Jarábka JUDr. Vojtecha Lefflera, a JUDr. Eriky Zajacovej na neverejnom zasadnutí 7. októbra 2010 v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. S [REDACTED] S [REDACTED], PhD., sudcovi Okresného súdu v M [REDACTED], o odvolaniach navrhovateľa – [REDACTED] Okresného súdu v M [REDACTED] JUDr. J [REDACTED] S [REDACTED] a sudcu proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - prvostupňového senátu disciplinárneho súdu z 21. októbra 2009, sp. zn. 1 Ds 6/2008, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov napadnuté rozhodnutie **sa zrušuje a vec sa vracia** disciplinárnemu senátu súdu prvého stupňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prvostupňového disciplinárneho senátu (ďalej len disciplinárny senát) z 21. októbra 2009, sp. zn. 1 Ds 6/2008 bol v bode I. sudca JUDr. S [REDACTED] S [REDACTED], PhD., (ďalej len sudca) spod skutku v návrhu na začatie disciplinárneho konania právne posúdeného ako závažné disciplinárne previnenie so zvýšenou škodlivosťou podľa § 116 ods. 1 písm. a/ v spojitosti s § 116 ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. (ďalej len zákon o sudcoch a prísediacich), ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

začiatkom mesiaca decembra 2007 sprístupnil obsah odvolania podaného advokátom JUDr. J [REDACTED] K [REDACTED], Advokátska kancelária M [REDACTED], v trestnej veci vedenej

na Okresnom súde M [redacted] pod sp. zn. 4 T 121/2007 proti rozsudku z 22. novembra 2007 svojim známym sudcom a prokurátorom, sudcovskej rade na Okresnom súde M [redacted] čo aj sám priznal pred vedením Okresného súdu M [redacted] 10. decembra 2007, pričom obsah odvolania sprístupnil aj poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky D [redacted] L [redacted], od ktorého sa to ďalej dostalo k redaktorky televízie T [redacted] J [redacted] P [redacted] ktorá to osobne potvrdila 7. decembra 2007 advokátovi JUDr. J [redacted] K [redacted] v telefonickom rozhovore. Obsah spomínaného odvolania zverejnil 7. decembra 2007 poslanec D [redacted] L [redacted] na tlačovej konferencii,

podľa § 129 ods. 4 citovaného zákona oslobodený, pretože mu nebolo možné disciplinárne previnenie preukázať.

Naproti tomu, v bode II. uvedeného rozhodnutia bol sudca uznaný za vinného zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

listom, ktorý zaslal prezidentovi Slovenskej republiky dňa 30. septembra 2008, ktorý obsahuje množstvo poloprávd, nepravdivých údajov a invectív proti predsedovi Okresného súdu M [redacted] JUDr. J [redacted] S [redacted], advokátovi JUDr. J [redacted] K [redacted] a tiež aj vtedajšiemu ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Š [redacted] H [redacted]

Za to mu bolo podľa § 117 ods. 5 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich uložené disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50% na obdobie šiestich mesiacov.

Proti tomuto rozhodnutiu podali včas odvolania navrhovateľ – [redacted] Okresného súdu v M [redacted] JUDr. J [redacted] S [redacted] (ďalej len navrhovateľ) a sudca.

V písomnom odôvodnení odvolania navrhovateľ namietol oslobodzujúci výrok v bode I. citovaného rozhodnutia a výrok o uloženom disciplinárnom opatrení.

Podľa jeho názoru je napadnuté rozhodnutie v rozpore s ustanovením § 127 zákona o sudcoch a prísediacich ako aj so základnými zásadami trestného konania uvedenými v § 2 ods. 10 a ods. 12 Tr. por. a s právom na spravodlivý proces zaručeným čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor).

Disciplinárnemu senátu vytkol, že ústne pojednávanie 17. augusta 2009 vykonal v jeho neprítomnosti napriek tomu, že listom zo 14. augusta 2009 požiadal o jeho odročenie z dôvodu návštevy ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky na tamomšom súde. Napriek jeho žiadosti ústne pojednávanie bolo vykonané a boli na ňom vykonané viaceré dôkazy.

Poukázal na ustanovenie § 127 zákona o sudcoch a prísediacich, podľa ktorého ústne pojednávanie sa koná zásadne v prítomnosti sudcu, proti ktorému návrh smeruje. V jeho neprítomnosti možno vec prejednať iba vtedy, ak bol o termíne ústneho pojednávania riadne upovedomený a ak sa odmietne dostaviť pred disciplinárny senát alebo ak sa bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví alebo ak sa práva účasti na ústnom pojednávaní výslovne vzdá.

Zo zásady práva na spravodlivý proces a zásady, rovnosti zbraní možno vyvodiť, že toto ustanovenie platí aj pre navrhovateľa. Keďže svoju neprítomnosť na ústnom pojednávaní riadne ospravedlnil, disciplinárny senát porušil jeho práva uvedené v citovanom ustanovení zákona.

Odňatím práva konať pred súdom bolo porušené jeho právo ako navrhovateľa uvedené v § 127 ods. 2 Zákona o sudcoch a prísediacich. Podľa tohto ustanovenia na začiatku ústneho pojednávania navrhovateľ prednesie návrh na začatie disciplinárneho konania a odôvodní ho. Z dôvodu jeho neprítomnosti návrh na začatie konania predniesol člen disciplinárneho senátu.

Odňaté mu bolo aj právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a klásť svedkom otázky, ktoré je garantované ustanovením § 127 ods. 6 Zákona o sudcoch a prísediacich.

Svedok D. L. na ústnom pojednávaní 17. augusta 2009 potvrdil, že mal k dispozícii odvolanie advokáta JUDr. J. K. (ďalej len advokáta), ktoré zverejnil na tlačovej konferencii v decembri 2007. Zároveň poprel, že by toto odvolanie dostal od sudcu. Tiež uviedol, „nebudem sa vyjadrovať k tomu, odkiaľ mám informácie, ktorými disponujem z rezortu justície“. Svoje odmietavé stanovisko svedok odôvodnil tým, že sudcovia a prokurátori sú následne disciplinárne stíhaní alebo inak šikanovaní Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky alebo Súdnu radou Slovenskej republiky,

a preto ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky má povinnosť chrániť svoje zdroje z radov sudcov a prokurátorov.

Okrem toho, že vykonanie tohto dôkazu pre jeho neprítomnosť na ústnom pojednávaní je nezákonné, namietať, že disciplinárny senát o takýto dôkaz nemôže oprieť svoje rozhodnutie. Svedok D [REDACTED] I [REDACTED] bol pred výpoveďou poučený o svojich právach a povinnostiach. Z výpovede tohto svedka je zrejmé, že svedok nevyužil právo odmietnuť vo veci vypovedať. Je neprípustné, aby svedok potvrdil, že mal k dispozícii odvolanie advokáta, ktoré zverejnil na tlačovej konferencii, ale informáciu odkiaľ predmetné odvolanie dostal, poskytnúť odmietol.

Povinnosť svedčiť upravuje Trestný poriadok v § 127. Podľa tohto ustanovenia každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie (disciplinárne konanie). Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, každý je povinný napomáhať splnenie tejto povinnosti.

Poukázal na ustanovenie § 346 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého, kto ako svedok v konaní pred súdom alebo trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznávaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Tohto trestného činu sa dopustí svedok nielen vtedy, keď vypovedá nepravdu, ale aj vtedy, ak zamlčí okolnosť, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie vo veci.

Trestný poriadok upravuje možnosti (napríklad poriadkovú pokutu), ktorými môže súd prinútiť svedka vypovedať. Súd sa preto nemôže uspokojiť s výpoveďou svedka, ktorý odmietne uviesť osobu, ktorá mu odvolanie advokáta sprístupnila. Dôvod, pre ktorý svedok zisťovanú skutočnosť odmietol poskytnúť, neobstojí. Svedok nepriamo usvedčil sudcu zo sprístupnenia odvolania, keď potvrdil, že mal k dispozícii odvolanie advokáta. Naproti tomu sudca vo svojom vyjadrení z 20. októbra 2009 spochybňuje, že by svedok JUDr. D [REDACTED]

L [redacted] vôbec disponoval rovnopisom predmetného odvolania (vid' str. 8 ods. 2 odspodu vyjadrenia).

Na tomto ústnom pojednávaní bola vypočutá aj svedkyňa J [redacted] P [redacted] ktorej taktiež nemohol pre svoju neprítomnosť klásť otázky.

Na ústnom pojednávaní bola vypočutá tiež svedkyňa JUDr. T [redacted] S [redacted] sudkyňa Okresného súdu v M [redacted] a súčasne aj predsedníčka sudcovskej rady uvedeného súdu. Táto nepriamo usvedčila sudcu, že to bol on, kto zverejnil odvolanie advokáta. Sudca v písomnom vyjadrení, ale aj vo vyjadrení pred súdom opakovane uvádzal, že sudcovská rada ho na zasadnutí 3. decembra 2007 vyzvala, aby jej odvolanie predložil. Ak by tvrdenie sudcu bolo pravdivé, svedkyňa by si túto skutočnosť musela pamätať a pred súdom by ju potvrdila. No opak je pravdou, lebo svedkyňa JUDr. T [redacted] S [redacted] pred súdom vypovedala, že si nepamätá, že sudcovská rada vyzvala sudcu na predloženie odvolania.

Podľa navrhovateľa existuje teda celý rad dôkazov, ktoré potvrdzujú, že obsah odvolania advokáta sprístupnil z vlastnej iniciatívy sudca, pretože nebol spokojný s rozvrhom práce. Rozvrh práce navrhovateľ zverejnil na pracovnej porade 19. novembra 2007, zmena sa týkala aj sudcu, ktorý mal byť preložený na civilné kolégium.

Ako prvý krok svojej nespokojnosti sudca spravil to, že z vlastnej iniciatívy odvolanie sprístupnil sudcovskej rade Okresného súdu v M [redacted] 3. decembra 2007, čo dokazuje zápisnica z jej zasadnutia, ktorej prílohou je aj odvolanie advokáta z 29. novembra 2007.

Pod tlakom dôkazov sudca priznal, že obsah odvolania zverejnil niektorým sudcom a prokurátorom. Priznal, že o tejto skutočnosti informoval aj členov sudcovskej rady a predložil im kópiu odvolania. Uvedené je zrejmé z úradného záznamu z 10. decembra 2007, ktorý so sudcom spísalo vedenie Okresného súdu v M [redacted]. Záznam podpísal sudca a pre objektivnosť posúdenia tohto dôkazu aj ďalšie štyri osoby. Ak by členovia sudcovskej rady naozaj vyzvali sudcu, aby odvolanie predložil, tak by to sudca uviedol v zázname. Táto skutočnosť ale v zázname uvedená nie je. Záznam bol urobený so sudcom 10. decembra 2007, teda sedem dní po tom, čo zasadala sudcovská rada Okresného súdu v M [redacted]. Aby sudca situáciu zahmlil a zbavil sa zodpovednosti za neoprávnené zverejnenie obsahu

odvolania, prišiel neskôr s verziou, že odvolanie si od neho vyžiadali členovia sudcovskej rady na jej zasadnutí 3. decembra 2007.

Ďalším prejavom nespokojnosti sudcu bolo napísanie listu prezidentovi Slovenskej republiky, ktorý sa nachádza v spise a je plný zloby a nenávisti voči jeho osobe a list z 30. marca 2009, ktorým Súdnej rade Slovenskej republiky dal podnet na začatie jeho disciplinárneho stíhania.

Odvolateľ disciplinárnemu senátu ďalej vytkol, že nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu napriek tomu, že listom zo 4. marca 2009 navrhol vykonanie deviatich dôkazov s odôvodnením, aké skutočnosti majú byť týmito dôkazmi preukázané. Súd s výnimkou výsluchu svedkyne JUDr. T. S. a oboznámenia obsahu listu, ktorý sudca napísal prezidentovi Slovenskej republiky tieto dôkazy nevykonal. Navrhnutými dôkazmi okrem iného boli aj výsluchy svedkov JUDr. P. S. a JUDr. M. H. Prvý z menovaných svedkov pracoval v tom čase na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky a je spolužiakom sudcu. U tohto sudcu loboval, aby u vtedajšieho ministra spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Š. H. vybavil jeho opätovné umiestnenie na trestný úsek.

Ako ďalší dôkaz navrhol vykonať na ústnom pojednávaní aj výsluch advokáta a oboznámenie obsahu čestného prehlásenia obžalovaných A. R. Š. B. a P. Š. Týmto by bolo preukázané, že ani jedna z uvedených osôb obsah predmetného odvolania nezverejnila a na jeho zverejnenie nedala nikomu súhlas.

Na podklade uvedeného možno preto podľa názoru odvolateľa dospieť k záveru, že keď sudca rôznymi spôsobmi nedosiahol svoje preradenie do trestného kolégia, spojil sa s poslancom JUDr. D. L. a poskytol mu odvolanie, ktoré tento zverejnil na tlačovej konferencii 7. decembra 2007, kde znevážil celú justíciu a rezort spravodlivosti a vládu označil za „mafia friendly“.

Prvostupňovému disciplinárnemu senátu navrhol aj vykonanie ďalších listinných dôkazov a oboznámenie s obsahom obrazovo – zvukového záznamu z tlačovej konferencie, ktoré dôkazy disciplinárny senát tiež nevykonal.

Prvostupňový disciplinárny senát preto konal v rozpore so základnými zásadami trestného konania uvedenými v § 2 ods. 7, ods. 10 a ods. 12 Tr. por., a v rozpore s právom na spravodlivý proces, ktoré je garantované článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Namietol, že odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia nie je v súlade s § 168 Tr. por., pretože neobsahuje úvahy, ako sa súd vyrovnal s obhajobou sudcu, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu a prečo súd nevykonal navrhnuté dôkazy.

Podľa názoru odvolateľa, vo veci existuje celý rad priamych aj nepriamych dôkazov, ktoré potvrdzujú, že to bol práve sudca, ktorý sprístupnil odvolanie obhajcu poslancovi JUDr. D. L. ako aj známym sudcom a prokurátorom. Na takéto konanie mal motív iba on (dosiahnuť preradenie späť na trestný úsek) a okrem sudcu, prokurátora a obhajcu nikto iný k spisu nemal prístup.

Poukázal na to, že súd môže oprieť výrok o vine aj o nepriame dôkazy, a to za predpokladu, že vo svojom súhrne tvoria logickú, ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich.

Napokon odvolateľ namietol aj výrok o uloženom disciplinárnom opatrení, ktorý pre závažnosť spáchaných skutkov považuje za neprimerane mierny.

Aj v písomnom vyhotovení napadnutého rozhodnutia je uvedené, že konanie, z ktorého bol disciplinárne stíhaný sudca uznaný za vinného, hrubo porušuje ustanovenie § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich a svojím listom hrubým spôsobom narušil vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu navrhovateľa tým, že ho označil za trestne stíhaného za rôznu trestnú činnosť napriek tomu, že trestné stíhanie voči nemu bolo právoplatne skončené oslobodením.

Z týchto dôvodov podľa jeho názoru mal disciplinárny senát uložiť sudcovi najprísnejšie disciplinárne opatrenie, a to odvolanie z funkcie sudcu.

Navrhol preto, aby odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil disciplinárnemu senátu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

V písomnom odôvodnení odvolania podanom prostredníctvom obhajcu, sudca namietol výrok v bode II. napadnutého rozhodnutia, ktorým bol uznaný za vinného zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich, za ktorý mu bolo uložené disciplinárne opatrenie.

Napadnuté rozhodnutie označil za nezákonné a protiústavné, pretože prvostupňový disciplinárny senát nesprávne zistil skutkový stav veci, nevysporiadal sa so skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, a tak dospel k nesprávne právnemu posúdeniu jeho konania. Odôvodnenie rozhodnutia je nedostatočné, výroková časť je v rozpore s odôvodnením, a preto je rozhodnutie zmätočné a nepreskúmateľné.

Podľa výrokovej časti napadnutého rozhodnutia mal sudca napísaním listu prezidentovi Slovenskej republiky porušiť základné povinnosti sudcu uvedené v ustanovení § 30 ods. 2 písm. f/ zákona o sudcoch, avšak v odôvodnení rozhodnutia súd špecifikoval porušenie povinnosti zakotvenej v ustanovení § 30 ods. 1 zákona o sudcoch, pričom vôbec neodôvodnil porušenie ustanovenia, uvedeného v ods. 2 písm. f/ vo výrokovej časti.

Podľa § 30 zákona o sudcoch a prísediacich

ods. 1 v občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Obmedzenia štátneho funkcionára pri výkone štátnej funkcie podľa osobitného predpisu sa vzťahujú primerane aj na sudcu,

ods. 2 písm. f/ v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä dodržiavať zásady sudcovskej etiky.

Porušenie základných povinností sudcu malo podľa odôvodnenia rozhodnutia disciplinárneho sudu spočívať v tom, že svojím listom údajne „hrubým spôsobom narušil vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu navrhovateľa, tým, že ho označil za trestne stihaného

za rôznu trestnú činnosť napriek tomu, že toto trestné stíhanie bolo proti nemu právoplatne skončené oslobodením.“ Disciplinárny súd ďalej konštatoval, že nebol oprávnený údajným „hrubým spôsobom posielat’ oznámenia a vykresľovat’ osobu navrhovateľa v negatívnych skutočnostiach.“ Podľa výrokovej časti napadnutého rozhodnutia malo jeho porušenie povinností sudcu spočívať v porušení zásad sudcovskej etiky, avšak súd žiadnym spôsobom neodôvodnil, akých zásad a akým spôsobom.

Tieto závery disciplinárneho súdu sú v rozpore tak s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky ako aj so samotným skutkovým stavom, t. j. v tomto prípade obsahom jeho listu, ktorý adresoval prezidentovi Slovenskej republiky. Možno ich charakterizovat’ ako neprípustné obmedzovanie, resp. zásah do jeho základných práv a slobôd ako sudcu a ako občana Slovenskej republiky.

Podľa jeho názoru, bez ohľadu na obsah predmetného listu, žiadneho občana Slovenskej republiky nie je možné šikanovat’ a sankcionovat’ za prezentáciu svojho názoru a využitie oprávnení, ktoré mu Ústava Slovenskej republiky, medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako i slovenský právny poriadok, priznávajú. Uvedené pritom platí i na občana Slovenskej republiky, ktorý vykonáva funkciu sudcu.

Rozhodnutím o jeho vine došlo v tomto prípade k neospravedliteľnému a neodôvodnenému zásahu do jeho práva na slobodu prejavu, ako aj do jeho práva na listové tajomstvo.

Poukázal na čl. 12 ods. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava), z ktorého vyplýva, že

„ základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovat’, znevýhodňovat’ alebo znevýhodňovat’ .,“

Podľa čl. 22 ods. 1 a ods. 2 Ústavy:

1) listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú,

2) nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa čl. 26 ods. 1, ods. 2 Ústavy:

1) sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené,

2) každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhladávať prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Obdobné ustanovenia o ochrane slobody prejavu a listového tajomstva obsahuje aj Dohovor v čl. 8 a čl. 10.

Skôr uvedené základné práva a slobody – sloboda prejavu a listové tajomstvo – priznáva právny poriadok Slovenskej republiky bez obmedzenia aj občanom vykonávajúcim funkciu sudcu. Platí totiž, že v súlade s ustanovením článku 37 ods. 4 v spojení s článkom 54 Ústavy môžu mať sudcovia obmedzené iba tri základné práva, a to právo na podnikanie a inú hospodársku činnosť, právo zakladať politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich, a právo na štrajk.

Navrhovateľ už vo svojom disciplinárnom návrhu z 9. apríla 2009 uvádza, že je v zásadnom rozpore s povinnosťami sudcu a jeho etikou, aby sudca vypisoval čo i len prezidentovi republiky. Takéto tvrdenie navrhovateľa ako funkcionára súdu je absurdné, pretože je v prikróm rozpore so základným právom všetkých občanov tohto štátu, vrátane sudcov.

Žiadne ustanovenia Dohovoru, Listiny základných práv a slobôd, Ústavy, resp. žiadne ustanovenie zákona o sudcoch ani žiadna zo zásad sudcovskej etiky nebráni sudcovi ako plnohodnotnému občanovi tohto štátu, obrátiť sa akýmkoľvek spôsobom na ktoréhokoľvek ústavného činiteľa. Navyše, ak cieľom takéhoto podnetu malo byť upozornenie na praktiky uplatňujúce sa voči niektorým sudcom a vedenie šikanózných disciplinárnych konaní za nepodložené previnenia. Skutočnosť, že išlo o nepodložené a šikanózne disciplinárne konanie potvrdzuje nakoniec aj to, že v časti napadnutého rozhodnutia bol oslobodený spod disciplinárneho návrhu.

List, ktorý napísal a poslal prezidentovi Slovenskej republiky bez ohľadu na jeho názov alebo označenie, predstavuje písomnosť výsostne súkromného charakteru, ktorým prezentoval adresátovi svoje subjektívne myšlienky, názory a pocity. Práve takéto prejavy subjektívneho charakteru sú chránené slobodou prejavu. Nie je totiž v slobodnej a demokratickej spoločnosti žiaduce a akceptovateľné, aby občania nemohli slobodne, verejne alebo súkromne prezentovať svoje subjektívne názory, myšlienky a pocity. Skutočnosť, že prezentované názory nie sú v konečnom dôsledku pravdivé, resp. existencia opačného názoru na danú problematiku, neodôvodňuje obmedzovanie tejto slobody, keďže jej cieľom nie je informovanie verejnosti alebo ostatných ľudí o objektívnych pravdách, ale umožnenie slobodného prejavu a rozvoja ľudskej osobnosti a prirodzenosti.

Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. mája 1997, sp. zn. II. ÚS 28/97 vyplýva, že slobodou prejavu sa človeku umožňuje vysloviť alebo zamlčať svoje city, myšlienky a názory. Má za to, že obsah jeho listu je chránený Ústavou v rámci slobody prejavu ako i listového tajomstva, keďže jeho obsahom bolo výlučne vyslovenie jeho pocitov, myšlienok a názorov.

Zamýšľaným cieľom listu nebolo a nikdy to ani neuviedol (v rozpore s tvrdením disciplinárneho súdu), požiadať prezidenta o nápravu z dôvodu jeho preradenia z trestného úseku, ale cieľom bolo požiadať o pomoc prezidenta Slovenskej republiky ako ústavného činiteľa, do ktorého právomoci patrí vymenovanie a odvolanie sudcov, v rámci jeho možností pri riešení jeho situácie, keď bol na základe neodôvodnených a vykonštruovaných návrhov navrhovateľa bezdôvodne disciplinárne stíhaný. O oprávnenosti jeho obáv svedčí napokon aj samotné napadnuté rozhodnutie disciplinárneho súdu.

Skutočnosť, že prezident Slovenskej republiky v konečnom dôsledku nemal dostatočnú právomoc zasiahnuť do riadiacej činnosti navrhovateľa, nič nemení na tom, že obsah predmetného listu spadá pod ústavnú ochranu v rámci slobody prejavu a listového tajomstva.

V tejto súvislosti poukázal na konštantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. prípad *Observer a Guardian* proti Anglicku z r. 1991. Séria A, č. 216) v zmysle ktorej platí, že nevyhnutnosť akéhokoľvek obmedzenia výkonu slobody prejavu musí byť preukázaná presvedčivým spôsobom a musí existovať naliehavá spoločenská potreba pre takéto obmedzenie základného práva.

V rozpore s uvedenými závermi Európskeho súdu pre ľudské práva však disciplinárny senát vo svojom rozhodnutí žiadnym spôsobom neodôvodnil nevyhnutnosť obmedzenia tohto jeho základného práva a nijakým spôsobom nepreukázal ani naliehavosť spoločenskej potreby obmedziť jeho základné právo na slobodu prejavu vo vzťahu k navrhovateľovi alebo k iným osobám.

Disciplinárny súd pri vydávaní napadnutého rozhodnutia nerešpektoval vyššie špecifikované ústavné práva, a preto vec nesprávne právne posúdil a neprímeraným spôsobom zasiahol do jeho práv a právom chránených záujmov.

Ako už bolo uvedené, predmetný list je podľa jeho názoru chránený právom na slobodu prejavu a listové tajomstvo bez ohľadu na jeho obsah alebo formu. Uvedené znamená, že aj v prípade, ak by tento list naozaj obsahoval „množstvo poloprávd, nepravdivých údajov a invektív“ (ako to bez riadneho odôvodnenia a uvedenia akéhokoľvek dôkazu uvádza vo výrokovvej časti i disciplinárny súd), tak aj v takom prípade by sa jednalo o list súkromného charakteru, ktorého obsah by ako prejav jeho názorov, pocitov a myšlienok musel byť chránený vyššie špecifikovanými ustanoveniami Ústavy a Dohovoru.

Napriek tomu, obsah listu, v rozpore so závermi disciplinárneho súdu voči osobe navrhovateľa, obhajcu a JUDr. Š. H. žiadne polopravdy, nepravdivé údaje a invektívy neobsahuje. Predmetný list neobsahuje žiadne také tvrdenia, ktorými by mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie (akéhokoľvek) sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé,

nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov, resp. ktorými by porušil zásady sudcovskej etiky.

Nikde vo svojom liste neoznačil navrhovateľa za trestne stíhaného (!!!). V súvislosti s jeho trestným stíhaním vždy používal prídavné meno „bývalý“, resp. „v minulosti“, čo bezpochyby implikuje záver, že ide o trestné stíhanie, ktoré bolo právoplatne skončené. V liste nie je uvedené, že navrhovateľ bol trestne stíhaný aj v čase písania tohto listu.

Nesprávnym a absurdným je aj ďalší záver disciplinárneho súdu o tom, že ako radový sudca nie je oprávnený vystupovať voči svojmu nadriadenému a vykresľovať jeho osobu v negatívnych skutočnostiach uvádzajúc, že navrhovateľ bol v minulosti stíhaný a obžalovaný a že aj v súčasnosti je účastníkom viacerých občiansko-právnych sporov.

Tieto závery disciplinárneho súdu nie sú správne. Bez akýchkoľvek pochybností je oprávnený takéto skutočnosti uvádzať, pretože sú pravdivé. Ich vierohodnosť navrhovateľ nikdy nespochybnil. Že navrhovateľ bol v minulosti trestne stíhaný, obžalovaný a že je účastníkom viacerých občiansko-právnych sporov, je verejnosti všeobecne známe, keďže ide o prípady, ktoré boli viackrát a v širokom rozsahu medializované. Samotný disciplinárny súd pritom vo svojom rozhodnutí dosvedčuje skutočnosť, že navrhovateľ bol v minulosti trestne stíhaný.

Ak je teda nejaká negatívna skutočnosť ohľadne navrhovateľa objektívne pravdivá a všeobecne známa, tak potom ju nemožno považovať a hodnotiť ako nepravdivú a postihovať ho za ňu.

Ako dôkaz svojich tvrdení uviedol

<http://korzar.sme.sk/c/4416184/sudca-s- -sa-chce-sudit-tajne.html>,

<http://korzar.sme.sk/c/4405495/s- -pred-rokmi-po-nehode-odmietol-fukat.html>,

<http://www.sme.sk/c/4030064/sudca-ma-dva-metre-na-paserakov.html>,

<http://krimi.cas.sk/clanok/127756/disciplinarny-pripad-sudcu-sleduje-aj-americka-ambasada.html>,

<http://www.24hod.sk/clanok-24496-Sudca-podal-trestne-oznamenie-na-I- -i-P- .html>,

<http://www.tyzden.sk/doma/ctihodny-sudca-ctihodny-minister.html>,

[http://korzar.sme.sk/c/4468371/s\[REDACTED\]-bude-zrejme-predsedom-m\[REDACTED\]-sudu.html](http://korzar.sme.sk/c/4468371/s[REDACTED]-bude-zrejme-predsedom-m[REDACTED]-sudu.html).

Skutočnosť, že navrhovateľ je jeho priamym nadriadeným, nič nemení na tom, že uvádzané fakty sú pravdivé a boli opakovane predmetom viacerých novinových a televíznych reportáží. Vzťah subordinácie medzi ním a navrhovateľom nesmie v nijakom prípade zasahovať do možnosti výkonu jeho ústavou chránených práv a brániť mu prezentovať svoje názory a myšlienky, aj za predpokladu, že sú v rozpore s názormi a myšlienkami jeho nadriadeného. Neexistuje teda dôvod, pre ktorý by ich uvedenie v liste prezidentovi Slovenskej republiky malo zakladať porušenie sudcovských povinností uvedených v ustanovení § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich a hrubým spôsobom narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie navrhovateľa, resp. povinností uvedených v ustanovení § 30 ods. 2 písm. f/ citovaného zákona a zakladať porušenie zásad sudcovskej etiky.

Jeho postup bol plne v súlade so zákonom o sudcoch a prísediacich ako aj s jeho povinnosťou sudcu a opačné závery disciplinárneho súdu vyplývajú z nesprávnych skutkových zistení.

Bez ohľadu na skôr uvedené nesprávnosti a nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, toto je nezákonné a nesprávne aj z dôvodu, že disciplinárny súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, čím spôsobil jeho zmätočnosť a nepreskúmateľnosť.

Disciplinárny súd ho svojím rozhodnutím uznal za vinného zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich. Z citovaných ustanovení zákona o sudcoch vyplýva, že sa mal v zmysle záverov napadnutého rozhodnutia dopustiť zavineného nesplnenia a porušenia povinností sudcu (§116 ods. 1 písm. a/), pričom vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné priťažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená (§116 ods. 2 písm.b/).

Napriek takto špecifikovanému konaniu, ktorého sa mal dopustiť, je rozhodnutie disciplinárneho súdu nezákonné a pre nedostatok, resp. zmätočnosť odôvodnení i nepreskúmateľné. V súlade s Ústavou, odôvodnenie rozhodnutia (akéhokoľvek orgánu verejnej moci) by malo poskytovať odpoveď nielen vo vzťahu k návrhu,

ale aj k rozhodujúcim skutočnostiam tvoriacim podstatu daného konania, čo bolo Ústavným súdom Slovenskej republiky viackrát judikované (porov. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 241/2007, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III ÚS 209/2004 a pod.). Napadnuté rozhodnutie disciplinárneho súdu uvedené kritériá nespĺňa. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je povrchné, nedostatočné, v rozpore s výrokovou časťou (skutok, údajné porušenie povinností) a v rozpore so zisteným skutkovým stavom, teda s obsahom predmetného listu.

Bez ohľadu na to, z jeho strany k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti nedošlo, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nešpecifikuje, z akého dôvodu mala byť škodlivosť tohto údajného porušenia povinností sudcu zvýšená. Disciplinárny súd vôbec neuvádza, či tomu tak je z dôvodu povahy porušenej povinnosti, spôsobu konania, miery zavinenia, opakovanie alebo iné prít'azujúce okolnosti. Zodpovedaniu týchto otázok sa disciplinárny súd vôbec nevenoval a len arbitrárne stanovil, že došlo k spáchaniu závažného disciplinárneho previnenia. Z uvedeného dôvodu tak nie je možné preskúmať správnosť a zákonnosť napadnutého výroku rozhodnutia.

Disciplinárny súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že list obsahuje „množstvo poloprávd, nepravdivých údajov a invektív.

Ani v tomto prípade disciplinárny súd nikde v odôvodnení svojho rozhodnutia nešpecifikoval, v čom sú uvedené tvrdenia nepravdivé, klamlivé, respektíve invektívne. Za týmto účelom nebolo dokonca v priebehu disciplinárneho konania vykonané absolútne žiadne dokazovanie, ktorého výsledky by osvedčovali ním prezentované závery o nepravdivosti týchto tvrdení, čím aj v danom prípade je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. V tejto súvislosti poukázal na už uvedené skutočnosti, svedčiace o pravdivosti a všeobecnej známosti tvrdení uvedených v liste.

Zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia spočíva aj v tom, že napadnutý výrok rozhodnutia sa týka aj osoby advokáta a vtedajšieho ministra spravodlivosti JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] pričom disciplinárny súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevenuje údajnej nepravdivosti a urážlivosti listu vo vzťahu k týmto osobám.

Aj tu platí, že disciplinárny súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec neuviedol, na základe čoho dospel k záveru o nepravdivosti, resp. urážlivosti prezentovaných tvrdení vo vzťahu k osobe advokáta a JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] a uspokojil sa výlučne s názormi navrhovateľa prezentovanými v jeho návrhu na začatie disciplinárneho konania z 9. apríla 2009.

Jeho list prezidentovi Slovenskej republiky sa pritom osôb advokáta a JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] dotýka len veľmi okrajovo, s uvedením všeobecných informácií, ktoré predstavujú výlučne jeho osobný názor na tieto osoby (vo vzťahu k advokátovi), resp. ich vzťah k osobe predchádzajúcich ministrov spravodlivosti (vo vzťahu k JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ]). K osobe JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] nemožno vôbec hovoriť o akýchkoľvek nepravdivých, resp. urážlivých tvrdeniach, keďže osoba JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] sa spomína len v súvislosti s priebehom disciplinárneho konania (s. 1 a 2), resp. v súvislosti s jeho verejne známymi nepriateľskými vzťahmi medzi ním a bývalým ministrom spravodlivosti JUDr. D [REDAKOVANÉ] L [REDAKOVANÉ] (s. 3). Postihovanie za uvedenie verejne známych skutočností o osobe JUDr. Š [REDAKOVANÉ] H [REDAKOVANÉ] a to navyše v korešpondencii súkromného charakteru, je podľa názoru sudcu v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Rovnako tak bolo v súlade so zákonom aj jeho vyjadrenie o tom, že obhajca obhajuje v trestných veciach pašerákov cigariet a prevádzačov, čo zrejme nie je málo lukratívna záležitosť. Uvedené tvrdenie predstavuje výlučne jeho subjektívny názor na osobu obhajcu, ktorým nedošlo k porušeniu povinností sudcu, respektíve zásad sudcovskej etiky. Takýto názor totiž nie je spôsobilý narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov, keďže ide o názor konštatujúci, vecný a neurážlivý. V ostatných prípadoch sa osoba obhajcu spomína už len v súvislosti s priebehom disciplinárneho konania a teda v žiadnom prípade nemožno hovoriť o množstve poloprávd, nepravdivých údajoch či invectívach.

Ani jeho názor o možnom vplyve advokáta na jeho preradenie z trestného úseku nemožno hodnotiť ako porušenie základných povinností sudcu. Ide totiž o jeho subjektívny názor, ktorého pravdivosť nemá vplyv na právo tento názor vysloviť v súkromnej korešpondencii, navyše, ak žiadnym negatívnym spôsobom nezasahuje do práv a povinností obhajcu JUDr. J [REDAKOVANÉ] K [REDAKOVANÉ].

Napadnuté rozhodnutie, ktorým bol uznaný za vinného z napísania množstva poloprávd, nepravdivých údajov a invectív proti navrhovateľovi, advokátovi a bývalému ministrovi spravodlivosti JUDr. Š. H., v odôvodnení rozhodnutia obsahuje len jediná pravdivú skutočnosť, že napísal o stíhaní navrhovateľa v minulosti, čo tiež svedčí o tom, že predmetný list neobsahuje žiadne polopravdy, nepravdivé údaje a invectívy a ani samotný disciplinárny súd nemal čím preukázať a odôvodniť údajné závažné disciplinárne previnenie. Táto skutočnosť ale zároveň preukazuje, že napadnuté rozhodnutie je neodôvodnené, zmätočné a tým nezákonné.

Pravdou nie je ani to (ako je to uvedené v odôvodnení rozhodnutia), že svedok JUDr. D. I. vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že mal k dispozícii odvolanie obhajcu z 29. novembra 2007. Svedok JUDr. D. I. na ústnom pojednávaní výslovne uviedol, že pôvodcom obsahu informácií, ktoré uviedol na tlačovej besede, nebol on. Zo žiadneho priameho alebo nepriameho dôkazu, ani z disciplinárneho návrhu z 3. júna 2008 nevyplýva, že by JUDr. D. I. niekedy odvolaním obhajcu disponoval. Z disciplinárneho návrhu je naopak zrejmé, že svedok JUDr. D. I. mal na svojej tlačovej besede hovoriť výlučne o zmenách na trestnom úseku Okresného súdu v M., o útoku advokáta na osobu sudcu, pričom o týchto skutočnostiach vedelo po zasadnutí sudcovskej rady Okresného súdu v M. viacero osôb.

Bez ohľadu na obsah predmetného listu dal odvolaciemu senátu na zváženie, či napadnuté rozhodnutie disciplinárneho súdu nie je nezákonné aj z tohto dôvodu, že zverejnením obsahu tohto listu navrhovateľom svojmu advokátovi, nedošlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie, konkrétne do poštového (listového) tajomstva, upraveného v čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy v spojení s ustanovením § 8 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov.

V Slovenskom právnom poriadku pritom platí zásada, že v rámci jednotlivých konaní (trestné konanie, občianske súdne konanie, správne konanie a pod.) sa neprihliada na dôkaz získaný nezákonným spôsobom. Vzhľadom k tomu, že obsah listu advokátovi bol sprístupnený v rozpore so zákonom, požiadal odvolací senát disciplinárneho súdu, aby na takéto dôkaz v disciplinárnom konaní vôbec neprihliadal.

Poukázal aj na skutočnosť, že v súvislosti s podaním disciplinárneho návrhu z 9. apríla 2009, podal totožný podnet na disciplinárne konanie aj advokát. Súdna rada Slovenskej republiky však na svojom zasadnutí dňa 20. marca 2009 jeho podnetu nevyhovela.

Následne podal advokát pre ten istý list podnet orgánom činným v trestnom konaní na začatie trestného stíhania pre trestný čin ohovárania. Okresné riaditeľstvo - Úrad justičnej a kriminálnej polície Košice - okolie uznesením sp. zn. ORP-497/OJP-KS-2009 zo 16. októbra 2009 jeho podnet odmietlo s tým, že listom prezidentovi republiky využil sudca svoje ústavné právo slobody prejavu. Aj z týchto rozhodnutí príslušných orgánov, ktoré sa zaoberali rovnakým podnetom, nepriamo vyplýva, že listom prezidentovi republiky sa sudca nemohol dopustiť žiadneho protiprávneho konania.

Na podklade týchto skutočností vyslovil názor, že napísaním a odoslaním listu prezidentovi Slovenskej republiky neporušil ustanovenie 30 ods. 1 a ods. 2 písm. f/ zákona o sudcoch, ani žiadne iné zákonné ustanovenie zákona o sudcoch, ani nevykonal nič, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu, ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Nemohol tak svojím konaním ani naplniť znaky skutkovej podstaty závažného disciplinárneho previnenia v zmysle ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich.

Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací senát disciplinárneho súdu prvostupňové rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a spod návrhu na začatie disciplinárneho stíhania ho oslobodil a priznal mu náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s prvostupňovým a odvolacím disciplinárnym konaním. Alternatívne navrhol, aby odvolací disciplinárny senát uvedené rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvostupňovému senátu disciplinárneho súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 150 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

Zákon o sudcoch a prísediacich rozsah prieskumnej povinnosti odvolacieho disciplinárneho senátu bližšie nevymedzuje, a preto odvolací senát disciplinárneho súdu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na podklade odvolaní navrhovateľa a sudcu

preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že napadnuté rozhodnutie je vo výroku v bode I. (oslobodzujúci výrok) predčasné a vo vzťahu k bodu II. (odsudzujúci výrok) nepreskúmateľné.

Z obsahu predloženého disciplinárneho spisu vyplýva, že návrh na začatie disciplinárneho konania voči sudcovi z 27. mája 2008, sp. zn. Spr 28/2007 (doručený Disciplinárnemu súdu Slovenskej republiky 3. júna 2008), podal [REDAKOVANÉ] Okresného súdu v M [REDAKOVANÉ] pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona o sudcoch a prísediacich, ktorého sa mal sudca dopustiť na rovnakom skutkovom základe ako je uvedený v bode I. napadnutého rozhodnutia.

V doplnku k podanému návrhu z 9. júna 2008 (doručenom Disciplinárnemu súdu Slovenskej republiky 12. júna 2008) uviedol, že v podanom návrhu nedopatrením uviedol nesprávnu právnu kvalifikáciu disciplinárneho previnenia sudcu, ktoré je potrebné v súlade so zákonom správne právne posúdiť podľa § 116 ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich. Doplnok k návrhu bol sudcovi doručený 6. novembra 2008, ako to vyplýva aj z písomného vyjadrenia sudcu z rovnakého dňa.

Navrhovateľ 9. apríla 2009 podal ďalší návrh na disciplinárne konanie voči sudcovi pre ďalšie závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich, ktorého sa mal sudca dopustiť v podstate na rovnakom skutkovom základe ako je uvedený v bode II. napadnutého rozsudku.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. je dokazovanie potrebné vykonať tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Je pritom povinný s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému ako okolnosti svedčiace v jeho prospech a v oboch smeroch vykonať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Prvostupňový senát disciplinárneho súdu nepostupoval dôsledne podľa tohto ustanovenia, a preto je napadnuté rozhodnutie vo výroku v bode I. predčasné.

Podstatou návrhu na začatie disciplinárneho konania za skutok v bode I. je, že sudca mal sprístupniť obsah odvolania svojim známym sudcom a prokurátorom, sudcovskej rade na tamojšom okresnom súde a aj poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. D [REDAKOVANÉ] L [REDAKOVANÉ], od ktorého sa to ďalej dostalo k redaktorke televízie T [REDAKOVANÉ] J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ].

Dokazovanie na ústnom pojednávaní bolo preto potrebné zamerať na spoľahlivé objasnenie otázky, či sudca skutočne konal uvedeným spôsobom a obsah odvolania sprístupnil tomuto okruhu osôb.

Na ústnom pojednávaní disciplinárny senát vykonal dokazovanie výsluchom sudcu a svedkov JUDr. D [REDAKOVANÉ] L [REDAKOVANÉ], J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ] JUDr. T [REDAKOVANÉ] S [REDAKOVANÉ] a oboznámením v disciplinárnom spise sa nachádzajúcich listinných dôkazov.

Sudca spáchanie disciplinárnych previnení v celom rozsahu poprel a na svoju obhajobu uvádzal skutočnosti uvedené v písomnom odôvodnení podaného odvolania.

Vypovedal, že je síce pravdou, že obsah odvolania advokáta sprístupnil svojim známym sudcom a prokurátorom (ktorých bližšie nešpecifikoval), ale výlučne v časti týkajúcej sa invectív advokáta voči jeho osobe a nie v časti týkajúcej sa rozhodovanej veci. Sudcovskej rade odvolanie sprístupnil tiež len v uvedenom rozsahu a predložil ho až následne po výzve jej členov. Poprel, že odvolanie sprístupnil aj poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky, svedkovi JUDr. D [REDAKOVANÉ] L [REDAKOVANÉ].

Svedok JUDr. D [REDAKOVANÉ] L [REDAKOVANÉ] na ústnom pojednávaní uviedol, že pôvodcom obsahu informácií, ktoré uviedol na tlačovej konferencii v decembri 2007, nebol sudca. Odmietol sa vyjadriť k tomu, odkiaľ má informácie, ktorými disponuje z rezortu justície. Dôvod, pre ktorý informácie odmietol poskytnúť je ten, že sudcovia a prokurátori sú následne disciplinárne stíhaní alebo inak šikanovaní ministerstvom spravodlivosti alebo súdnou radou, a preto ako poslanec má povinnosť chrániť svoje zdroje z radov sudcov a prokurátorov.

Svedkyňa J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ] na ústnom pojednávaní uviedla, že v decembri 2007 sa ako redaktorka televízie T [REDAKOVANÉ] zúčastnila tlačovej konferencie, ktorú zvolal JUDr. D [REDAKOVANÉ]

L. Nevedela sa vyjadriť, odkiaľ JUDr. D. L. mal informácie, ktoré na tlačovej konferencii uviedol.

Svedkyňa JUDr. T. S. na ústnom pojednávaní vypovedala, že 3. decembra 2007 bol sudcovskou radou na Okresnom súde v M. prerokovaný rozvrh práce na rok 2008 a právo zúčastniť sa tohto zasadnutia mali aj sudcovia tamojšieho súdu. Sudca sa ho zúčastnil a na zasadnutí vystúpil a poukázal na nejaké odvolanie obhajcu a ak odvolanie tvorí prílohu zápisnice, tak ho aj predložil. Nevedela sa vyjadriť, či ho sudca predložil na zasadnutí alebo dodatočne. Sudca na zasadnutí tvrdil, že z trestného úseku bol na iný úsek preložený v dôsledku tohto odvolania. Po nahliadnutí do kópie zápisnice zo zasadnutí sudcovskej rady, v ktorej je uvedené, že jej prílohu tvorí aj odvolanie z 29. novembra 2007 vyplýva, že ho sudca sudcovskej rade predložil. Zopakovala, že sa nevie s určitosťou vyjadriť, či odvolanie predložil na zasadnutí alebo dodatočne v čase, keď sa vyhotovovala zápisnica. K poslednému odseku na strane dva zápisnice a jeho dokončeniu na tretej strane zápisnice uviedla, že to, čo je tam uvedené, podľa toho, čo si pamätá, zodpovedá skutočnosti.

Na podklade takto vykonaného dokazovania prvostupňový senát disciplinárneho súdu dospel k záveru, že vina sudcu preukázaná nebola.

Predčasnosť napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k tomuto skutku spočíva v tom, že senát disciplinárneho súdu pri zisťovaní skutkového stavu na ústnom pojednávaní nepostupoval dôsledne v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. a dokazovanie nevykonal tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zo zápisnice z ústneho pojednávania zo 17. augusta 2009 nemožno zistiť, ako bol svedok JUDr. D. L. poučený o právach a povinnostiach svedka ako ani to, či poučeniu porozumel.

Podľa § 127 ods. 1 Tr. por. každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo je mu známe o trestnom čine a o páchatel'ovi alebo okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

Podľa § 127 ods. 2 Tr. por. je každý povinný napomáhať splneniu tejto povinnosti.

Podľa § 129 ods. 1 Tr. por. svedok nesmie byť vypočúvaný o okolnostiach, ktoré tvoria utajovanú skutočnosť, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom oslobodený. Oslobodenie nemožno odoprieť len vtedy, ak by bola ohrozená obrana alebo bezpečnosť štátu alebo hrozila iná rovnako vážna škoda; dôvody na odopretie oslobodenia treba vždy uviesť.

Podľa § 129 ods. 2 Tr. por. svedok nesmie byť vypočúvaný ani vtedy, keby svojou výpoveďou porušil zákonom alebo medzinárodnou zmluvou uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti okrem prípadu, že by bol od tejto povinnosti oslobodený príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme má túto povinnosť.

Podľa § 130 ods. 1 Tr. por. právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodeneц, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh.

Podľa § 130 ods. 2 Tr. por. svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

Podľa § 131 ods. 1 Tr. por. pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť a pomer k obvinenému, poučiť ho o význame svedeckej výpovede a o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu. Svedok musí byť vždy poučený o tom, že je povinný vypovedať pravdu, nič nezamlčať, a o trestných následkoch krivej výpovede.

Podľa § 132 ods. 1 Tr. por. na začiatku výsluchu sa treba svedka opýtať na jeho pomer k prerokovávanej veci, ako aj k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti potrebné na zistenie jeho nezáujatosti a hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti.

Podľa § 131 ods. 2 Tr. por. svedka možno vypočúvať len do miery nevyhnutnej pre trestné konanie. Môžu sa mu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na objasnenie neúplností, nejasností alebo rozporov. Svedkovi sa nesmú klásť otázky, v ktorých je obsiahnuté, ako na otázku odpovedať, otázky klamlivé ani otázky, ktoré by obsahovali skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede. Otázky nesmú neodôvodnene zasahovať do súkromia vypočúvaného s výnimkou zisťovania pohnútky obvineného, obzvlášť ak ide o svedka chorého alebo svedka poškodeného trestným činom proti ľudskej dôstojnosti.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak svedok neodoprie vypovedať pre niektorý v zákone uvedených dôvodov, je povinný na ústnom pojednávaní uviesť všetky relevantné skutočnosti súvisiace s disciplinárnym stíhaním sudcu. Nie je preto prípustné, aby svedok, ktorý nevyužil právo svedka a vypovedať neodmietol, sčasti vypovedal a sčasti nevypovedal. Splnenie tejto povinnosti svedka, ktorý vypovedať neodmietol, zákon umožňuje aplikáciou ustanovenia § 70 Tr. por. a to aj opakovane.

Z obsahu zápisnice o ústnom pojednávaní nie je zistiteľné, či bol vykonaný dôkaz oboznámením obrazovozvukového záznamu z tlačovej konferencie zvolanej svedkom JUDr. D. [REDAKOVANÉ] L. [REDAKOVANÉ] ktorá mala byť vykonaná 7. decembra 2007. Z vykonania tohto dôkazu možno spoľahlivo zistiť obsah svedkových vyjadrení na predmetnej tlačovej konferencii.

Z listinných dôkazov, ktorých obsah prvostupňový senát disciplinárneho súdu oboznámil na ústnom pojednávaní a ktoré sa nachádzajú v disciplinárnom spise možno zistiť nasledovné:

3. decembra 2007 zasadala na Okresnom súde v M. [REDAKOVANÉ] sudcovská rada, na ktorej boli prítomní JUDr. T. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ], JUDr. M. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ], JUDr. J. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ], JUDr. A. [REDAKOVANÉ] C. [REDAKOVANÉ] a JUDr. S. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ] PhD. Zápisnicu z nej vyhotovil JUDr. M. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ]

Z obsahu zápisnice je zrejmé, že „JUDr. S. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ] PhD. predložil sudcovskej rade v rovnopise odvolanie, z ktorého odcitoval pasáž na strane šesť, kde obhajca obžalovaných namietal jednostranné hodnotenie dôkazov sudcom tým, že v minulosti sudca vykonával funkciu prokurátora na Okresnej prokuratúre v M. [REDAKOVANÉ]. Vyjadril názor,

že nie je vhodné, aby bývalý prokurátor vykonával funkciu trestného sudcu v tom istom meste, kde ako prokurátor pôsobil a v tej istej budove ako sídli okresný súd, pričom dnes má rozhodovať objektívne a nestranne i keď jednou z procesných strán je jeho bývalý kolega prokurátor. Následne sa sudcovská rada oboznámila s odvolaním z 29. novembra 2007“. Prílohu zápisnice okrem iného tvorilo aj predmetné odvolanie.

Na tamojšom okresnom súde bol 10. decembra 2007 napísaný aj úradný záznam v prítomnosti JUDr. J. S., JUDr. G. Š., Ing. M. S., JUDr. S. S., I. P. a I. F. ktorí ho podpísali. Jeho obsah tvoria zistenia o nakladaní so spisom v trestnej veci tamojšieho súdu vedeného pod sp. zn. 4T 121/2007 v čase od 3. decembra 2007 do 7. decembra 2007 a vyjadrenie sudcu, že sudcovskej rade predložil kópiu samotného odvolania. Z jeho obsahu možno tiež zistiť, že štvrtý odsek na strane druhej diktoval priamo sudca.

I. P., asistentka sudcu v ňom uviedla, že hlavné pojednávanie vo veci bolo vykonané 22. novembra 2007 a spis sa u nej nachádzal do 3. decembra 2007. Počas tejto doby urobila potrebné úkony, ktoré sa robia vždy po hlavnom pojednávaní a pripravila si rozsudok na písomné vyhotovenie. Počas doby, kedy sa spis nachádzal u nej, nikomu inému do rúk neprišiel ani z pracovníkov a ani z cudzích ľudí. Nikomu ohľadne tejto veci informácie nepodávala. S odvolaním nikto okrem nej a sudcu do styku neprišiel a s jeho obsahom nikoho neoboznamovala. Skrinka, do ktorej dáva veci pre sudcu, sa nachádza v jeho kancelárii, takže sudca má prístup k tejto skrinke a k jej obsahu kedykoľvek. Sudca k výpovedi asistentky žiadne pripomienky nemal. Uviedol, že je pravdou, že predtým, odvolanie videl, obsah nepoznal, lebo ho neprečítal, vedel len to, že odvolanie došlo. Odvolanie nikomu do rúk nedával ani sa s nikým nebavil o jeho obsahu, len s niektorými kolegami sudcami aj prokurátormi po prečítaní obsahu odvolania rozprával o tom, že obhajca v jednej z vecí, kde obhajuje pašovateľov cigariet namietal, že on ako bývalý prokurátor by nemal vykonávať funkciu sudcu na trestnom úseku, pričom o tejto skutočnosti informoval aj členov sudcovskej rady, kde im predložil kópiu samotného odvolania s tým, že tam bol prítomný aj predseda súdu.

Sudca obsah týchto listinných dôkazov nenamietal, nemal voči nim žiadne výhrady a ich správnosť a úplnosť po ich vyhotovení ani raz nespochybnil, hoci v prípade úradného záznamu z 10. decembra 2007 tak spravil.

Z obsahu listinných dôkazov a ich chronológie spoľahlivo vyplýva, že sudca nesprístupnil obsah podaného odvolania na výzvu sudcovskej rady, ale konal tak sám a bez vyzvania jej členov.

S poukazom na skôr uvedené skutočnosti bude úlohou prvostupňového senátu disciplinárneho súdu vykonané dokazovanie doplniť o výsluch svedka JUDr. D. [REDACTED] L. [REDACTED] na okolnosť, od koho sa o obsahu podaného odvolania dozvedel. Pred výsluchom bude povinnosťou súdu poučiť svedka o právach a povinnostiach svedka, zistiť, či poučeniu porozumel a ak svoje právo nevyužije a vypovedať bude, spýtať sa ho na skôr uvedenú skutočnosť.

Úlohou tohto senátu bude predvolať na ústne pojednávanie aj súdnu asistentku I. [REDACTED] P. [REDACTED] a po zákonom poučení svedka v skôr uvedenom rozsahu ju vypočuť na skutočnosti, ktoré uviedla v úradnom zázname. Navyše bude potrebné svedkyňu vypočuť aj k tomu, kto mal v kritickom čase do kancelárie sudcu a skrinky na spisy sa v nej nachádzajúcej prístup a kto v čase, keď sa spis v skrinke nachádzal, mohol s ním nakladať.

Až po takto doplnenom dokazovaní bude možné vo vzťahu ku skutku v bode I. napadnutého rozhodnutia zistiť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Pri hodnotení vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. bude jednou z úloh disciplinárneho senátu starostlivo posúdiť, či sudca sprístupnením odvolania sudcovskej rade (bez ohľadu na to, či ho sprístupnil na výzvu jej členov alebo nie), členmi ktorej sú len sudcovia rovnako viazaní povinnosťou mlčanlivosti vyplývajúcou im z ustanovenia § 30 ods. 10 zákona o sudcoch a prísediacich, naplnil zákonné znaky disciplinárneho previnenia. Povinný bude posúdiť aj okolnosti, za ktorých sudca tak konal, teda, že konal v rámci svojich výhrad k rozvrhu práce, ktorý bol predmetom zasadnutia sudcovskej rady. Je pritom logické, že argumentoval aj obsahom podaného odvolania, v ktorom boli obsiahnuté invectívy obhajcu voči jeho osobe. Na podklade nich sa sudca domnieval, že boli dôvodom jeho preloženia na iný úsek. Rovnako tak po zistení reálnych možností nakladania so spisom inými osobami, bude povinný starostlivo zvážiť, či okrem sudcu mala aj iná osoba okrem sudcu možnosť so spisom disponovať a sprístupniť tak obsah

odvolania ďalšiemu subjektu uvedenému v skutkovej vete, a to svedkovi JUDr. D. [REDAKOVANÉ]
L. [REDAKOVANÉ]

Vo vzťahu ku skutku v bode II. napadnutého rozhodnutia a jeho oslobodzujúcemu výroku je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, pretože jeho odôvodnenie nie je v súlade s § 168 ods. 1 Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia Trestného poriadku, ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje aj ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že výrok o vine sudcu prvostupňový senát odôvodnil stručne (v podstate na jednej strane) tým, že forma, ktorú sudca zvolil, hrubo porušuje ustanovenia § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a príslušiach, pretože hrubým spôsobom narušil vážnosť a dôstojnosť navrhovateľa tým, že ho označil za trestne stíhaného za rôznu trestnú činnosť, napriek tomu, že toto trestné stíhanie bolo voči nemu právoplatne skončené oslobodením. Ani prezident republiky nemá právo zasiahnuť do riadiacej činnosti predsedu súdu, pretože je právom predsedu súdu určovať rozvrh práce. Ak je sudca nespokojný s preložením z jedného úseku na druhý ešte neznamena, že má právo na predsedu súdu hrubým spôsobom posielat' oznámenia a jeho osobu vykresľovat' v negatívnych skutočnostiach. Pokiaľ sudca s preložením na iný úsek súdu nesúhlasil, mohol sa brániť len na príslušnom zasadnutí sudcovskej rady, prípadne požiadať o uvoľnenie z výkonu funkcie sudcu, ak mu výkon práce na inom úseku nevyhovuje.

Z tohto odôvodnenia ale nemožno zistiť, na podklade akých úvah prvostupňový senát disciplinárneho súdu dospel k záverom o hrubom narušení vážnosti a dôstojnosti navrhovateľa a iných osôb uvedených v skutkovej vete napadnutého rozsudku a k záveru, že predmetný list obsahuje množstvo poloprávď a nepravdivých údajov a invektív voči týmto osobám a ktoré skutočnosti odôvodňujú záver, že nepostupoval v súlade s príslušnými

článkami ústavy, na ktoré sa v písomnom odôvodnení odvolania sudca odvoláva a aká naliehavá spoločenská potreba pre obmedzenie jeho základných ústavných práv existuje. Aj v tomto smere bude úlohou prvostupňového senátu disciplinárneho súdu svoje úvahy vyčerpávajúcim spôsobom vysvetliť a vyrovnáť sa s podrobnými námietkami sudcu uvedenými v ním podanom odvolaní.

Až po takomto postupe a hodnotení dôkazov založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne bude možné dospieť k spoľahlivému záveru o otázke viny sudcu.

Nebolo úlohou odvolacieho senátu disciplinárneho súdu skúmať v posudzovanej veci oprávnenosť zásahu navrhovateľa do práva na súkromie – do listového tajomstva sudcu, pretože táto otázka nie je predmetom disciplinárneho konania.

K námietke navrhovateľa, že ústne pojednávanie súd vykonal napriek tomu, že svoju neprítomnosť na ňom riadne a včas ospravedlnil a nemohol byť tak prítomný pri vykonávaní dôkazov významných pre posúdenie veci a klásť svedkom otázky, odvolací senát disciplinárneho súdu uvádza, že toto právo v súčasnosti už navrhovateľ uplatniť nemôže, pretože už nie je predsedom súdu, s výkonom ktorej funkcie je podľa § 120 ods. 2 písm. e/ zákona o sudcoch a prísediacich spojené právo podať návrh na začatie disciplinárneho konania a byť upovedomený o ústnom pojednávaní podľa § 126 ods. 1 citovaného zákona. Ak však súd prvého stupňa dospeje k záveru o potrebe jeho vypočutia v procesnom postavení svedka, napríklad k otázke prístupu ku spisom sudcu uložených v jeho kancelárii, nič mu v tomto postupe nebráni.

K námietkam sudcu o oneskorenom podaní doplnku k návrhu na začatie disciplinárneho konania týkajúceho sa pri zachovanej totožnosti skutku úpravy právnej kvalifikácie konania sudcu uvedeného v skutku v bode I. napadnutého rozhodnutia, odvolací senát poznamenáva nasledovné:

Navrhovateľ podal návrh na začatie disciplinárneho konania pre skutok uvedený v bode I. v zákonnej lehote a tým, že podal dodatok k podanému návrhu týkajúci sa výlučne právnej kvalifikácie konania sudcu pri zachovanej totožnosti skutku podľa názoru odvolacieho senátu disciplinárneho senátu, ešte neznamená, že konal neoprávnene.

O právnom posúdení skutku v konečnom dôsledku rozhoduje súd, ktorý napríklad na podklade ustanovenia § 244 ods. 2 Tr. por. ak súd dospeje k záveru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba, oboznámi s touto skutočnosťou osoby, ktorým sa doručuje rovnopis obžaloby a ...“.

Návrh spolu s jeho dodatkom boli sudcovi doručené súdom spolu s upovedomením o začatí disciplinárneho konania (č. 1. 22), o čom svedčí osvedčenie o doručení zo 6. novembra 2008 podpísané sudcom. Týmto postupom právo sudcu na obhajobu nebolo žiadnym spôsobom dotknuté.

Odvolací senát disciplinárneho súdu na záver poznamenáva, že v prípade akéhokoľvek rozhodnutia bude musieť senát prvého stupňa vo svojom rozhodnutí upraviť skutkovú vetu v bode II. tak, aby bola zrozumiteľná. Správne by skutková veta mala znieť „...prezidentovi Slovenskej republiky zaslal 30. septembra list, ktorý obsahuje množstvo poloprávd, nepravdivých údajov a invektív proti“.

Na podklade týchto úvah odvolací senát disciplinárneho súdu rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 7. októbra 2010

JUDr. Martin Piovartsy, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková